

Sosiaalipalvelut

Vastuhenkilö sosiaalityön johtaja Virpi Kokko

Tehtävä

Sosiaalipalvelujen tulosalue vastaa lapsiperheiden, aikuisten, vammaisten ja maahanmuuttajien sosiaalipalveluista Pirkkalan yhteistoiminta-alueella. Keskeisimmät toimintaa ohjaavat lait ovat sosiaalihuoltolaki, lastensuojelulaki, vammaispalvelulaki ja kehitysvammahuoltolaki.

Toimintaympäristö ja kehittämistoimenpiteet

Sosiaalipalvelujen asiakkaiden tarpeet ovat moninaisia ja palveluja räätälöidään moniammatillisessa yhteistyössä mm. varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja terveydenhuollon kanssa. Vesilahdella tehdään yhteistyötä erityisesti kunnan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa.

Lasten ja perheiden palveluissa yhä useammalle lapsiperheelle tarjotaan sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja. Tavoitteena on perheiden tukeminen raskaampien lastensuojelun palvelujen tarpeen vähentämiseksi. Lastensuojelun avohuollossa tullaan entistä tarkemmin arvioimaan tukitoimien vaikuttavuutta suhteessa tukitoimien sisältöön ja keston. Palveluprosesseja selkeytetään tilanteissa, joissa asiakkailla on pitkäaikainen tuen tarve. Yhteistoiminta-alueella lisätään lastensuojelun systemisen mallin käyttöä. Systemisessä toimintamallissa lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä saa tuekseen moniammatillisen tiimin. Systeminen toimintamalli on kiinteä osa lastensuojelun palveluja, jolla vahvistetaan kunnan omaa palvelutuotantoa ja vähennetään ostopalvelujen tarvetta.

Lastensuojelun asiakasperheiden vanhempia tuetaan vaikeassa elämäntilanteessa aikuissosiaalityön keinoilla. Lastensuojelun sijaishuollon palvelujen järjestämisestä yhteistoiminnassa on sovittu Tampereen seutukunnan ja Etelä-Pirkanmaan seutukunnan kuntien kesken. Sopimus kattaa lastensuojelun sijaishuollon seudullisen asiakasohjauksen sekä kiireellisten sijoitusten järjestämisen. Edelleen suunnitellaan kuntien välistä yhteistyötä myös perheoikeudellisten palvelujen järjestämisessä.

Lasten ja nuorten tukipalvelujen tulosalue lakkauttamisen vuoksi tulosalueen toiminnot jaetaan yhteistoiminta-alueella terveystalouteen ja sosiaalipalveluihin sekä Pirkkalassa lasten ja nuorten koulutukseen. Sosiaalipalvelujen tulosalueelle siirtyviä palveluja ovat lapsiperheiden kotipalvelu ja perheneuvola. Samassa yhteydessä aiemmin keskitettynä palveluna toiminut perheneuvola eriytetään kuntakohtaisiksi lähipalveluiksi.

Vammaisten henkilöiden henkilökohtaisen budjetoinnin kokeiluhanke toteutetaan osana Pirkanmaan tulevaisuuden sote-keskus ohjelmaa. Henkilökohtaisen avun palvelussa otetaan käyttöön palveluseteli 1.1.2021 alkaen. Pirkanmaan omais- ja perhehoidon sekä henkilökohtaisen avun keskus aloittaa omaishoidon tuen palvelujen seudullisen yhtenäistämisen vuoden 2021 aikana.

Informatiiviset tunnusluvut, Vesilahti	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Taloudellisuus			
Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen ja tukitoimien menot, €/asukas	80	86	85
Lastensuojelun sijaishuollon ja avohuollon sijoitusten menot, €/alle 18 vuotiaat	827	733	986
Toiminnalliset tunnusluvut			
Vaikeavammaisten kuljetuspalvelua saavat 31.12.	48	48	42
Lapsia lastensuojelun sosiaalityön asiakkaina 31.12.	52	55	55
Lapsia sosiaalihuollon asiakkaina 31.12.	44	40	50

Ikääntyneiden palvelut

Vastuuhenkilö vanhustyön johtaja Jutila Tuula

Tehtävä

Ikääntyneiden palvelujen tulosalue vastaa ikääntyneille tarkoitetuista varhaisista palveluista, kotihoidosta, sen tukipalveluista sekä asumis- ja hoivapalveluista Pirkkalan yhteistoiminta-alueella. Tavoitteena on edistää ikääntyneiden hyvinvointia, toimintakykyä, turvallisuutta sekä parantaa palvelujen laatua ja vaikuttavuutta. Keskeisimmät toimintaa ohjaavat lait ovat vanhuspalvelulaki, sosiaalihuoltolaki, omaishoitolaki ja perhehoitolaki.

Toimintaympäristö ja kehittämistoimenpiteet

lääkäiden henkilöiden palveluja uudistetaan hallituksen linjauksen mukaisesti kaksivaiheisesti. Ensimmäisessä vaiheessa valmisteltiin mm. ympärivuorokautisen hoidon henkilöstömitoitusta koskevat säädösmuutokset, jotka tulivat voimaan kesällä 2020. Henkilöstömitoitus on vähintään 0,7 työntekijää asiakasta kohti siirtymäajan 1.4.2023 jälkeen. Lakimuutoksilla ei ole vaikutusta yhteistoiminta-alueelle vielä vuonna 2021.

75 vuotta täyttäneiden määrän kasvu lisää palvelutarpeita. Ennusteiden mukaan yli 75-vuotiaiden osuus kasvaa Vesilahdella 26 % vuoteen 2025 mennessä. Tavoitteena on, että mahdollisimman moni ikääntynyt voi elää itsenäisesti ja turvallisesti omassa kodissaan. Ikääntyneiden palveluiden avulla tuetaan itsenäistä selviytymistä ensisijaisesti ennakoivilla ja varhaisilla palveluilla. Ikääntyneiden palvelut tekee tiivistä yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa, jotta asumisen ja elinympäristöjen ratkaisuisa huomioidaan myös asukkaat, joilla on liikuntakyvyn tai muistin rajoituksia. Asumispalvelupaikkojen tarpeet tulee huomioida yhteistyössä kaavoituksen kanssa.

Varhaisten palvelujen tuella pyritään ennakoimaan tulevia palvelutarpeita ja tukemaan ikääntyneitä löytämään palvelutarvetta vastaava palvelu riittävän varhaisessa vaiheessa. Varhaisia palveluita ovat maakunnallinen puhelinneuvontapalvelu, paikallinen asiakasohjaus, Lähitoritoiminta ja päivätoiminta. Asiakkaiden sujuvien ja tarkoitustenmukaisten hoitopolkujen kehittämistä tehdään tiiviissä yhteistyössä terveys- ja sosiaalipalvelujen kanssa. Yhteistyöllä varmistetaan oikea-aikaisten ja taloudellisesti kestävien palvelujen järjestäminen palvelutarpeiden mukaisesti.

Kotihoidossa jatketaan henkilöstöressurssien oikea-aikaisen ja tasapuolisen käytön vakiinnuttamista asiakastarpeiden mukaisesti. Pirkanmaan Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeessa PirSote kehitetään muun muassa ympärivuorokautisia kotiin vietäviä palveluja.

Omaishoitajien jaksamista tuetaan muun muassa terveystarkastuksilla, kuntoneuvonnalla ja vertaistuellla. Omaishoidon tuen siirtymistä perhe- ja henkilökohtaisen avun keskukseseen valmistellaan vuonna 2021 aloittamalla hoitoisuusluokkien ja tuen myöntämisperusteiden yhdenmukaistaminen. Talousarvioesitys vuodelle 2021 sisältää omaishoidon vapaan aikaisen maksun käyttöönoton.

Lyhytaikaisen hoidon palveluiden riittävyttä täydennetään ostopalveluilla, perhehoidolla ja palvelusetelillä. Asumis- ja hoivapalveluiden laatua valvotaan suunnitelmallisesti. Hyvinvointia tukeva neuvonta ja ohjaus 75-vuotiaille järjestetään yhteistilaisuutena tai kotikäynteinä.

Toimintakyvyn laaja-alaisen arvioinnin ja palvelun laadun kehittämisessä ja palveluiden myöntämisperusteiden yhdenmukaisuudessa tehdään tiivistä yhteistyötä maakunnallisessa toimintakyvyn arviointiin liittyvässä maakunnallisessa verkostotyössä (RAI-verkosto). Asiakkaiden ja läheisten osallisuutta tuetaan palveluprosessien kaikissa vaiheissa.

Ikääntyneiden palveluissa jatketaan systemaattisesti tehtyjen asiakas- ja henkilöstökyselyjen toteuttamista. Tuloksia hyödynnetään palvelujen laadun ja toimintatapojen muutostarpeiden arvioinnissa.

Informatiiviset tunnusluvut, Vesilahti	TP 2019	TA2020	TA 2021
Taloudellisuus			
Kotihoidon nettomenot (kotihoito ja sen tukipalvelut), €/as	201	219	216
Ikäihmisten omaishoidon nettomenot €/asukas	29	27	27
Pitkäaikaisen laitoshoidon nettomenot €/asukas	139	167	155
Lyhytaikaisen laitoshoidon nettomenot €/asukas	3	2	0

Tehostetun palveluasumisen nettomenot €/asukas	204	241	220
Toiminnalliset tunnusluvut			
Kotihoidon käynnit (sis. kotipalvelut ja kotisairaanhoido) välitön asiakastyöaika/h	22 181	25 000	23 000
Tukipalveluasiakkaat	7 689	11 000	8 000
Ikäihmisten omaishoidon tuen saajat	131	140	145
Pitkäaikaisen laitoshoidon hoitopäivät	21	25	22
Tehostetun palveluasumisen (sis. ostopalvelun) asumisvuorokaudet	5 733	5 810	5 810
joista lyhytaikaishoitopäivät	7 968	8 000	8 000
	466	360	365

Terveyspalvelut

Vastuuhenkilö ylilääkäri Tuomas Jukkola

Tehtävä

Terveyspalveluiden tulosalue vastaa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluista Pirkkalan yhteistoiminta-alueella. Perusterveydenhuollon palvelut sisältävät avosairaanhoidon, päivystyksen, suun terveydenhuollon, terveyskeskussairaalan, neuvolat, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon, mielenterveys- ja päihdetyön sekä näihin liittyvät tukipalvelut. Keskeisimmät toimintaa ohjaavat säädökset ovat terveydenhuoltolaki, neuvola-asetus ja erikoissairaanhoidtolaki.

Toimintaympäristö ja kehittämistoimenpiteet

Terveyspalvelujen toiminnan lähtökohtina ovat hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, sairauksien ennaltaehkäisy ja hoito sekä toimintakyvyn ylläpito. Kuntalaisia kannustetaan vastuunottoon omasta terveydestään elintapaohjauksella ja ryhmätoiminnoilla. Arkeen voimaa -ryhmätoimintamallia vahvistetaan edelleen Pirkkalassa ja Vesilahdella.

Alle 25-vuotiaiden maksutonta raskauden ehkäisyä jatketaan. Seksuaalineuvonnan osaamista täydennetään henkilöstön lisäkoulutuksella. Perusopetuksen ja toisen asteen opiskelijoiden koulunkäynnin edellytyksiä tuetaan ja turvataan erityisesti, jos koronavirusepidemia pitkittyy.

Palvelujen saavutettavuutta parannetaan lisäämällä puhelinaikoja hoitajille ja lääkäreille. Sähköinen hoidon tarpeen arviointipalvelu vaihtuu syksyn 2020 aikana Omaolo-palveluun. Omaolo on kansallinen sähköinen sosiaali- ja terveydenhuollon asiointikanava, jonka kautta asukas voi mm. arvioida omaa hoidon tai palvelun tarvettaan ajasta ja paikasta riippumatta.

Lääkäreiden vuonna 2020 pilotoima puheentunnistuspalvelu kilpailutetaan ja puheentunnistus otetaan käyttöön vuonna 2021. Puheentunnistuksen käyttöönotto vapauttaa sihteerien työpanosta muuhun työhön.

Terveyskeskussairaалassa kehitetään lääkehoidon toimintaprosesseja, työturvallisuutta ja työergonomiaa. Potilaiden ja hoitajien välistä yhteydenpitoa ja samalla potilasturvallisuutta parannetaan nykyaikaistamalla terveyskeskussairaalan hoitajakutsujärjestelmä. Terveyskeskussairaalan kotiutusprosessia kehitetään edelleen työnjakoa selkiyttämällä ja yhteistyötä lisäämällä. Hoidon laatua parannetaan standardoimalla hoitotyön kirjaaminen. Tavoitteena on, että hoitokasojen pituus on alle 10 hoitopäivää.

Fysioterapeuttien suoravastaanottotoiminnan käynnistäminen viivästyi koronapandemian vuoksi. Toiminta vakiinnutetaan vuonna 2021. Toiminnan tarkoituksena on nopeuttaa hoitoon pääsyä tuki- ja liikuntaelin vaivoissa ja vapauttaa lääkärin vastaanottoaikoja.

Suun terveydenhuollossa kehitetään toimintakäytäntöjä niin, ettei potilaita enää aseteta jonoon, vaan he saavat vastaanottoajan hoitotakuun puitteissa.

Erikoissairaanhoidon laskutus Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin osalta tapahtuu vuoden 2020 tavoin suoriteperusteisesti. Palvelusopimuksia kuntien ja PSHP:n välillä ei solmita. Psykiatrian avohoidon palvelut siirtyvät vuoden 2021 alusta hankittavaksi PSHP:ltä Tampereen kaupungin ja PSHP:n välisen päihde- ja mielenterveyspalvelujen integraation vuoksi. Yksityissektorilta hankittavat erikoissairaanhoidon palvelut pysyvät samalla tasolla kuin vuonna 2020.

Kehyskuntien tilaajarenkain tiivis yhteistyö jatkuu. Yhteistyössä valmistellaan muun muassa uniapneapotilaiden CPAP-hoidon ja hoidon seurannan toteutusta palvelusetelillä sekä kuvantamispalvelujen alueellista integroitumista Alueelliseen kuvantamis- ja apteekkiliikelaitokseen.

Talousarviossa varaudutaan potilastietojärjestelmä Mediatrixin tarvitsemien lisäosien hankintaan ja yhdyspintojen rakentamiseen sekä seudullisiin potilastietojärjestelmien yhteistyöhankkeisiin. Terveystieteiden sähköisiä palveluja kehitetään myös osana Pirkanmaan Tulevaisuuden sote-keskus –hanketta PirSote sekä rakenneuudistushanketta.

Terveyspalveluissa kehitetään palveluja PirSote –hankkeen tavoitteiden mukaisesti. Pirkkalan yhteistoiminta-alue osallistuu myös Kehys –hankkeeseen, jossa kehitetään diabeteksen ehkäisyn ja hoidon sekä päihdepalvelujen palveluketjuja Pirkkalassa ja Vesilahdella.

Lasten ja nuorten tukipalvelujen tulosalueen lakkauttamisen johdosta terveystieteiden tulosalueelle siirtyy yhdeksän työntekijää (puheterapeutit, terveystieteiden psykologit, neuvolan perheohjaaja ja nuorisopsykiatrian työryhmä).

Informatiiviset tunnusluvut, Vesilahti**TP 2019****TA2020****TA 2021****Taloudellisuus**

Perusterveydenhuollon nettomenot, €/asukas

637

643

673

Terveyskeskussairaalan nettomenot, €/asukas

93

96

93

Erikoissairaanhoidon nettomenot, €/asukas

1 118

1 183

1 201

Toiminnalliset tunnusluvut

Vastaanottokäynnit

Lääkärin vastaanotolla ja päivystyksessä

4 172

4 400

4 400

Sairaanhoitajan vastaanotolla

4 329

4 600

4 600

Neuvolakäynnit (hoitajat ja lääkärit)

2 516

2 300

2 300

Kouluterveydenhuollon käynnit (hoitajat ja lääkärit)

1 641

1 800

1 800

Mielenterveyskäynnit

1 270**

1 000

1 000

Suun terveydenhuollon käynnit

4 994

5 200

5 200

Terveyskeskussairaala

Hoitopäivät

1 725

1 825

1 825

Hoitojaksot

147

160

160

** omana palveluna 1 022, ostopalveluna Tampereelta 248